

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 403/2012-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. S. C., V., zastúpeného advokátkou JUDr. E. L., B., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 11 Co 23/2011-262 z 28. februára 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. S. C. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. marca 2012 doručená sťažnosť JUDr. S. C., V. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 11 Co 23/2011-262 z 28. februára 2012.

2. *Sťažovateľ v sťažnosti uviedol: «Sťažovateľ žalobou podanou na súde 13.8.2009 žiadal od žalovaného štátu, v zastúpení ministerstvom spravodlivosti, zaplatenie 36.093,87 EUR, titulom úrokov z omeškania z nezákonne zadržaného platu /časti/ v období od 17.8.2000 do 31.12.2007, v ktorom mal protiprávne pozastavený výkon funkcie sudcu.*

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 24. 11. 2010, č. k. 19 C 272/09-251, žalobu sťažovateľa zamietol s názorom, že tento uplatňoval „fiktívny ušlý zisk a nie reálny, ktorý by predstavoval ušlý zisk na úrokoch, ktoré by získal len pri uložení zadržanej časti mzdy na účet v banke, za predpokladu, že by tam ukladal celú časť svojej mzdy a túto nepoužíval“.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie sťažovateľa rozsudkom z 22. 2. 2012 (správne má byť 28. 2. 2012, pozn.), sp. zn. 11 Co 23/2011, rozsudok okresného súdu potvrdil, keď sa stotožnil s právnym názorom okresného súdu a k námietkam sťažovateľa dodal, že „namietanú chybnú konštrukciu pojmu škoda posúdil za nedôvodnú a nezodpovedajúcu platnej právnej úprave“.

Vzhľadom na to, že krajský súd nepripustil voči svojmu rozsudku dovolanie, jeho doručením 3. 3. 2012 sa stalo právoplatným a vykonateľným a zároveň aj konečným rozhodnutím, voči ktorému sťažovateľ nemá k dispozícii žiaden iný prostriedok nápravy, než je ústavná sťažnosť.»

3. *Sťažovateľ ďalej uviedol: «1. Splatnosť a vyplácanie platu sudcu bola v § 87 zákona č. 385/2000 Z. z. stanovená kogentne, „do 15. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca“. Štát, ktorý zodpovedá za uspokojenie platových nárokov sudcu, uvedený termín splatnosti u sťažovateľa nesporne nedodržel, keď ho vyplatil jednorázovo, s niekoľkoročným oneskorením.*

Podľa § 150 ods. 1 zák. č. 385/2000 Z. z. sa na osobitný vzťah sudcu, neupravený týmto zákonom, vzťahuje Zákonník práce. V prípade, že zamestnávateľ mešká s výplatou mzdy, je v omeškani a v dôsledku toho je povinný zamestnancovi zaplatiť nielen mzdu, ale aj úroky z omeškania, a to vo výške podľa predpisov občianskoprávných.

Obč. zákonník vychádza z úvahy, že úroky z omeškania plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody /§ 519/, ktorá veriteľovi vznikla tým, že nemohol po dobu omeškania zhodnotiť istinu dlhu. Aj podľa judikatúry úroky z omeškania so splnením peňažného záväzku sú dennou náhradou škody za stratu možnosti disponovať s dlžnou sumou / 4 Obo 319/1999/. Inštitút úrokov z omeškania plní charakter zabezpečovací, sankčný a kompenzačný.

2. Skutočnosť, že sa krajský súd vôbec nezaoberal vyššie uvedenými skutočnosťami a súvislosťami, porušil požiadavku riadneho odôvodnenia rozhodnutia, ktorá je jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Dodržiavanie požiadavky riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, má zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodovania súdov a tým vylúčiť svojvôľu; pričom zásada právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 ústavy ľubovôľu v rozhodovaní súdov zakazuje.

3. Krajský súd pri rozhodovaní v danej veci nesprávnou interpretáciou jednoduchého práva, resp. nesprávnou aplikáciou právnych noriem neuznal sťažovateľov nárok na úroky z omeškania z riadne nevyplatenej /zadržanej nezákonne/ mzdy /platu/, majúci majetkovú podstatu a vyplývajúcu z príslušných právnych predpisov, čím zasiahol aj do jeho základného práva na legitímne očakávanie nadobudnutia majetku, ktorá požíva ochranu ako integrálna súčasť jeho majetkových práv, individualizovateľných na základe právnej úpravy...»

4. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí návrhu na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, na legitímne očakávanie podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 ods. 1 Protokolu č. 1 k dohovoru, v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 22. 2. 2012 (správne má byť 28. 2. 2012, pozn.), sp. zn. 11 Co 23/2011, porušené boli.

2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 22. 2. 2012 (správne má byť 28. 2. 2012, pozn.), sp. zn. 11 Co 23/2011 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Priznáva sťažovateľovi finančné zadostučinenie 5.000 EUR, ktorú sumu mu zaplatí Krajský súd v Bratislave do 2 mesiacov.

4. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 323,50 EUR do 1 mesiaca, k rukám JUDr. E. L..“

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

8. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Podľa § 87 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“)

platové náležitosti sudcu podľa tohto zákona, ak nie je ustanovené inak, sú splatné pozadu za mesačné obdobie, a to najneskôr do 15. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca. Sudca má právo pred uplynutím kalendárneho mesiaca na preddavok na plat.

10. Podľa § 150 ods. 1 zákona o sudcoch sa na osobitný vzťah sudcu primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu (Zákonník práce v znení neskorších predpisov, pozn.), ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 519 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) právo veriteľa na náhradu škody spôsobenej omeškaním dlžníka nie je dotknuté; pri omeškaní s plnením peňažného dlhu možno však náhradu škody požadovať, len pokiaľ nie je krytá úrokmi z omeškania alebo poplatkom z omeškania.

12. Podľa § 10 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“) ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať priznania nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

13. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

14. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

16. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

17. Podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

18. Podstatou sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na legitímne očakávanie podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu č. k. 11 Co 23/2011-262 z 28. februára 2012 v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu, ktorú si sťažovateľ uplatnil podľa ustanovení zákona č. 58/1969 Zb. Sťažovateľ si uplatnil z titulu náhrady škody sumu predstavujúcu úroky z omeškania zo zadržaných mzdových nárokov za obdobie rokov 2001 - 2007, keď mu bol v disciplinárnom konaní pozastavený výkon funkcie sudcu. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 19 C 272/09-251 z 24. novembra 2010, ktorým bola žaloba sťažovateľa o náhradu škody zamietnutá.

Sťažovateľ namieta, že označené rozhodnutie krajského súdu nie je riadne odôvodnené, keďže krajský súd v napadnutom rozsudku nezohľadnil ustanovenia zákona o sudcoch upravujúce termíny splatnosti mzdových nárokov sudcov v spojení s ustanovením § 519 Občianskeho zákonníka, pokiaľ ide o posúdenie vzniku jeho nároku na zaplatenie úrokov z omeškania. Sťažovateľ vyjadruje nesúhlas s právnym názorom všeobecných súdov vysloveným v napadnutom rozsudku a tvrdí, že zamestnávateľ, ktorý

bol v omeškaní s výplatou mzdy, bol povinný sťažovateľovi zaplatiť nielen mzdu, ale aj úroky z omeškania, a to vo výške podľa predpisov občianskeho práva.

19. Okresný súd v rozsudku č. k. 19 C 272/09-251 z 24. novembra 2010 uviedol: „Navrhovateľ sa v predmetnom konaní domáhal náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a to rozhodnutím ministra spravodlivosti zo dňa 03. 08. 2000, ktorým bol navrhovateľ dočasne pozbavený výkonu funkcie sudcu. Preto súd pri právnom posúdení nároku na náhradu škody postupoval podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom a to z dôvodu, že rozhodnutie ministra spravodlivosti bolo vydané v čase pred účinnosťou zákona č. 514/2003 o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. ...

Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je predovšetkým existencia nezákonného rozhodnutia, t. j. takého rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom, ďalej existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím. Zodpovednosť štátu je (až na prípady hodné osobitného zreteľa) podmienená využitím riadnych opravných prostriedkov, smerujúcich proti nezákonnému rozhodnutiu. Vznik tejto zodpovednosti ďalej predpokladá, že sa nezákonné rozhodnutie zrušilo, teda zbavilo právoplatnosti (§ 4 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb).

Zákon č. 335/1991 Z. o súdoch a sudcoch, podľa ktorého bolo prijaté rozhodnutie ministra spravodlivosti zo dňa 03. 08. 2000, ktorým bol navrhovateľ dočasne pozbavený výkonu funkcie sudcu, neupravuje podanie opravného prostriedku proti takémuto rozhodnutiu, neupravuje zrušenie takéhoto rozhodnutia, teda zbavenie jeho právoplatnosti. Faktom však je, že disciplinárne ako aj trestné konanie vedené proti navrhovateľovi skončilo tak, že na osobu navrhovateľa treba hľadiť ako na nevinnú, navrhovateľovi bol navrátený výkon funkcie sudcu a bola mu doplatená zadržaná časť mzdy. Vzhľadom na tieto skutočnosti, použijúc analógiu s prípadom, keď zastavenie trestného stíhania a oslobodenie spod obžaloby majú v zmysle ust. § 4 zák. č. 58/1968 Zb. rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia (rozhodnutie NS SR č. 1 Cdo 53/93) súd ustálil, že

zastavenie disciplinárneho ako aj trestného konania vedeného proti navrhovateľovi majú rovnaké dôsledky ako zrušenie rozhodnutia o dočasnom pozbavení výkonu funkcie sudcu...

Zákonná úprava obsiahnutá v zákone č. 58/1969 Zb. pojem škody nevymedzuje, v otázkach, ktoré nerieši odkazuje na príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Súd je (s poukazom na ustanovenie § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pozn.) toho názoru, že v danom prípade škodu predstavuje zadržaná časť mzdy navrhovateľa, ktorá mu bola už vyplatená, preto v tomto smere náhrada škody neprichádza už do úvahy.

Za ušlý zisk sa považuje to, čo mohol poškodený dosiahnuť a čo mohol dostať pri bežnom slede udalostí, nebyť vzniku skutočnej škody.

Navrhovateľ sa domáhal škody vo výške úrokov zo zadržanej časti mzdy, vypočítanej podľa ust. § 517 Občianskeho zákonníka, teda vo výške dvojnásobku základnej úrokovej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska.

Pri takomto spôsobe výpočtu úrokov však podľa názoru súdu ide o fiktívny ušlý zisk. Reálny ušlý zisk by predstavoval, podľa názoru súdu, ušlý zisk na úrokoch, ktoré by získal navrhovateľ pri uložení zadržanej časti mzdy na účet v banke, za predpokladu, že by navrhovateľ preukázal, že celú časť svojej mzdy ukladal na účet v banke a túto nepoužíval.

Vzhľadom na uvedené súd konštatoval, že navrhovateľ v konaní nepreukázal vznik škody, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nezákonného rozhodnutia štátu, preto návrh navrhovateľ nepovažoval za dôvodný a tento v celom rozsahu zamietol.“

20. Krajský súd sa v rozsudku č. k. 11 Co 23/2011-262 z 28. februára 2012 stotožnil so závermi prvostupňového súdu a vo vzťahu k námietkam sťažovateľa uviedol: „V posudzovanom prípade, pri nespornosti existencie nezákonného rozhodnutia (rozhodnutia ministra spravodlivosti SR...), je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce posúdenie otázky, či navrhovateľovi vznikla škoda a v prípade ak áno, či takúto škodu je možné považovať za škodu podľa zákona č. 58/1969 Zb. ako dôsledok nezákonného rozhodnutia. Vychádzajúc z okolností prípadu, zisteného z vykonaného dokazovania pred súdom prvého stupňa je aj odvolací súd toho názoru, že škodu, ako peniazmi vyjadriteľnú ujmu na majetku poškodeného, ktorá vznikla navrhovateľovi v príčinnej súvislosti s označeným nezákonným rozhodnutím, predstavuje zadržaná časť mzdových nárokov navrhovateľa (splatných v období dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu), ktorá mu

bola po rozhodnutí Disciplinárneho súdu Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.12.2007, sp. zn. 2 Ds 1/2001 vyplatená, a ktorá ani nebola predmetom tohto konania. Za škodu, ani vo forme skutočnej škody, a ani vo forme úslého zisku nie je ani podľa názoru odvolacieho súdu možné v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím považovať úroky z omeškania zo zadržaných mzdových nárokov navrhovateľa, ním vypočítaných vo výške dvojnásobku základnej úrokovej sadzby stanovenej Národnou bankou Slovenska ku dňom, v ktorých sa jednotlivé mzdové nároky počas obdobia dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu stali splatnými. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že v konaní z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že úroky z omeškania zo zadržanej časti mzdových nárokov by bolo v posudzovanom prípade možné posúdiť ako formu majetkového prospechu navrhovateľa, ktorú sa dalo očakávať s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, ktorá nenastala práve v dôsledku nezákonného rozhodnutia orgánu štátu.

K námietkam odvolateľa odvolací súd pre úplnosť poznamenáva, že slovenské právo vychádza z toho, že nahradiť možno len majetkovú škodu s výnimkami možnosti odškodnenia za utrpené bolesti a sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 444 Obč. zákonníka) a výnimiek premietnutých do ustanovení Občianskeho zákonníka vplyvom práva EU/ES (napr. § 442a, § 509 ods.2, § 741i) a do osobitných ustanovení Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, resp. osobitných zákonov, v ktorých zákonodarca pripustil, že prípady nemajetkovej ujmy sa uhrádzajú v rámci náhrady škody (napr. § 13 Obč. zákonníka, § 19b Obchodného zákonníka, § 17 zák. č. 541/2003 Z. z.). S poukazom na uvedené potom odvolací súd námietku odvolateľa, namietajúcu chybnú konštrukciu pojmu škoda súdom prvého stupňa posúdil za nedôvodnú a nezodpovedajúcu platnej právnej úprave vzťahujúcej sa na prejednávaný prípad.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa ust. § 219 O. s. p. napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. “

21. Ústavný súd už vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť.

22. Podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu je jedným z dôvodov odmietnutia návrhu jeho zjavná neopodstatnenosť, ktorú v konaní o sťažnosti možno vysloviť v prípade, ak ústavný súd nezistil priamu príčinnú súvislosť medzi postupom orgánu štátu a namietaným porušením základných práv. O zjavnej neopodstatnenosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu označeného základného práva, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na konanie (napr. IV. ÚS 188/03, IV. ÚS 213/03).

Vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje ústavný súd za potrebné uviesť, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní pred ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo rozhodnutím (opatrením alebo iným zásahom) došlo k porušeniu základného práva alebo základnej slobody. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne aj IV. ÚS 43/04). Ústavnoprávnou požiadavkou je tiež to, aby všeobecnými súdmi vydané rozhodnutia boli riadne, zrozumiteľne a logicky odôvodnené.

23. Rozsudok krajského súdu bol založený na záveroch z vykonaného dokazovania prvostupňového súdu. V napadnutom rozsudku sú uvedené skutkové okolnosti veci a odôvodnené závery týkajúce sa právneho posúdenia veci. Krajský súd sa v plnom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožnil s argumentáciou okresného súdu v rozsudku č. k. 19 C 272/09-251 z 24. novembra 2010.

Sťažovateľ si uplatnil nárok na náhradu škody vyčíslenej vo výške úrokov z omeškania zo zadržaných mzdových prostriedkov za obdobie rokov 2001 až 2007. Všeobecné sudy dospeli k záveru, že v zmysle § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka (podľa ktorého pokiaľ ide o náhradu škody, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk) skutočnou škodou v predmetnej veci, ktorá vznikla sťažovateľovi v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, predstavuje zadržaná časť jeho mzdových nárokov (ktorá nebola predmetom konania pred krajským súdom v danej veci) a uplatnený nárok predstavuje ušlý zisk sťažovateľa. Na základe vykonaného dokazovania bol krajský súd toho názoru, že nebolo preukázané, že úroky z omeškania v dôsledku zadržania časti mzdy (vo výške dvojnásobku základnej úrokovej sadzby stanovenej Národnou bankou Slovenska ako žiadal sťažovateľ) by bolo možné posúdiť ako formu majetkového prospechu navrhovateľa, ktorú by sťažovateľ mohol očakávať s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu.

Všeobecné sudy posúdili uplatnený nárok ako ušlý zisk, zaoberali sa interpretáciou relevantných ustanovení Občianskeho zákonníka definujúcich pojem „náhrada škody“ a „ušlý zisk“ a konštatovali, že za ušlý zisk sťažovateľa nemožno považovať vyčíslenú sumu úrokov z omeškania zo zadržaných mzdových prostriedkov.

Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že ušlý zisk predstavuje to, čo poškodenému ušlo v dôsledku spôsobenej škody tým, že nedošlo k takému zväčšeniu jeho majetku, aké sa pri predpokladanej činnosti za bežného chodu vecí dalo očakávať.

Povinnosťou žiadateľa bolo predovšetkým ako účastníka konania pred všeobecnými súdmi predkladať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, a teda v danom prípade preukázať, že ním uplatnená suma predstavuje také zväčšenie majetku, resp. zisk, ktorý za bežných okolností sťažovateľ skutočne dosahuje. Z napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva (s. 5), že krajský súd sa týmito skutočnosťami zaoberal a dospel k záveru, že z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že úroky z omeškania zo zadržanej časti mzdových nárokov by bolo možné v posudzovanom prípade považovať za formu majetkového prospechu sťažovateľa, ktorá by sa dala očakávať s prihliadnutím na okolnosti prípadu.

24. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa týkajúcu sa nezohľadnenia ustanovenia zákona o sudcoch upravujúceho termíny splatnosti mzdových nárokov sudcov pri posúdení

jeho nároku na zaplatenie úrokov z omeškania, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ sa domáhal zaplatenia náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu podľa zákona č. 58/1969 Zb. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu (s. 5) vyplýva, že nezaplatená časť mzdových prostriedkov bola sťažovateľovi po zastavení disciplinárneho konania vyplatená.

V zmysle § 10 zákona č. 58/1969 Zb. by sa štát ako osoba, ktorá zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, dostal do omeškania až v prípade, ak by si svoju povinnosť nahradiť škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím nesplnil včas, t. j. do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Preto, pokiaľ sťažovateľ ani netvrdil existenciu omeškania štátu so zaplatením dlžnej sumy v zmysle ustanovení zákona č. 58/1969 Zb. a táto okolnosť nebola predmetom preskúmavania a rozhodovania zo strany všeobecných súdov, nemohlo v predmetnej veci nastať omeškanie so zaplatením dlhu a sťažovateľovi nemohol vzniknúť nárok na zaplatenie úrokov z omeškania.

Ústavný súd v tejto súvislosti k argumentácii sťažovateľa, v ktorej poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 4 Obo 319/1999) týkajúcu sa premlčania úrokov z omeškania v prípade omeškania povinného so splnením peňažného záväzku, uvádza, že ide o odlišnú skutkovú situáciu a odlišný právny problém, keďže vo veci, ktorá je predmetom konania pred ústavným súdom, omeškanie s plnením záväzku ani nenastalo.

25. Po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu so zreteľom na dôvody, ktoré sťažovateľ uviedol v predmetnej sťažnosti, ústavný súd nezistil taký jeho výklad a aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka a osobitných právnych predpisov, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s uvedenými označenými článkami ústavy a dohovoru. Krajský súd sa jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré boli pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, pričom výklad a aplikácia dotknutých ustanovení právnych predpisov bola vykonaná ústavne súladným spôsobom. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že napadnutý rozsudok nevykazuje znaky svojvoľnosti alebo arbitrárnosti a závery v ňom uvedené

v súvislosti s namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie nie sú ústavne neudržateľné. Krajský súd v napadnutom rozsudku podľa názoru ústavného súdu dostatočne vysvetlil dôvody, na ktorých založil svoje rozhodnutie, pričom toto rozhodnutie nemožno považovať za arbitrárne, respektíve nepreskúmateľné.

Namietané uznesenie krajského súdu č. k. 11 Co 23/2011-262 z 28. februára 2012 nemožno z tohto dôvodu považovať za také, ktoré by trpelo vadami odôvodňujúcimi vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené závery ústavný súd nepovažoval za potrebné osobitne sa zaoberať namietaným porušením čl. 20 ods. 1 a čl. 1 ods. 1 ústavy a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu, keďže tieto námietky sťažovateľa sú založené na totožnom skutkovom základe ako námietka porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

26. Ústavný súd pripomína, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru.

27. Keďže ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu č. k. 11 Co 23/2011-262 z 28. februára 2012, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

28. Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť ako celok, o ďalších nárokoch sťažovateľa nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. októbra 2012